

Udskriftsdato: søndag den 14. juni 2026

KEN nr 9093 af 27/01/2010 (Historisk)

Brug af indstillelige mopper og egnede tekniske hjælpemidler ved rengøring

Ministerium: Beskæftigelses- og Ligestillingsministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejds miljøklagenævnet, j.nr. 5900210-09 og 5900212-09

Brug af indstillelige mopper og egnede tekniske hjælpemidler ved rengøring

Resumé

Arbejdstilsynet var den 14. maj 2009 på tilsynsbesøg hos et rengøringsfirma, hvilket gav anledning til 2 påbud med frist.

Arbejdstilsynet konstaterede, at en ansat til rengøring af gulve og trapper brugte en moppe, der ikke kunne indstilles i højden. Arbejdet blev udført med 8 tals bevægelser med armene, og havde hermed en arbejdstid på 8 timer om dagen i 3 dage om ugen. Den ansatte udførte ikke andre rengøringsopgaver end at vaske trapper og gulve.

Arbejds miljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at virksomhedens ansatte ved rengøring af trapper og gulve skal bruge mopper med mulighed for indstilling af skaftet i forhold til den enkelte medarbejders højde.

Nævnet lagde vægt på, at arbejdet med moppe ved rengøring af gulve og trapper er unødigt belastende for ryg og skuldre med risiko for skader på kort og langt sigt, fordi de ansatte ikke kan indstille moppeskafterne til deres egen højde/ til den konkrete arbejdsopgave. En forkert højde på skaftet medfører fx foroverbøjning af ryggen og belastning af skuldre.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at den pågældende medarbejder/hans afløser var beskæftiget med mopning af trapper og gulve i 8 timer om dagen i 3 dage om ugen, og at de ikke havde andre rengøringsopgaver indenfor denne arbejdstid. Der er således tale om en vedvarende og ensidig belastning af den ansatte.

Under besøget på et andet af virksomhedens arbejdssteder konstaterede Arbejdstilsynet, at gulvvask i køkken og kantine foregik ved manuel mopning med hyppigt gentagne 8 – tals sving med rundmoppe. Gulvvask af køkken og kantine blev varetaget af 1 ansat, som anvendte en rundmoppe til det hele. Gulvvasken var et led i den ansattes daglige arbejde, og arealerne var i alt ca. 200 m². Medarbejderen vaskede 45 m² gulv dagligt, og en gang om ugen vaskedes hele arealet på 200 m². Medarbejderen var selv tilfreds med at anvende en minimoppe til sit arbejde med vask af gulv i kanten.

Arbejds miljøklagenævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at der skulle bruges egnede tekniske hjælpemidler ved gulvvask i køkken og kantine på virksomhedens arbejdssted. Nævnet fandt, at en rundmoppe/minimoppe ikke er det bedst egnede tekniske hjælpemiddel ved vask af gulv i kantine og køkken, og lagde i den forbindelse vægt på, at antallet af bevægelser (fx ottetals bevægelser) skal begrænses mest muligt for den enkelte medarbejder, således at den samlede belastning af medarbejderens skuldre, arme og ryg begrænses. Endvidere lagde nævnet vægt på, at der blev vasket 200 m² gulv en dag om ugen, og at der de øvrige dage blev vasket ca. 45 m² gulv pr. dag.

Arbejds miljøklagenævnet har på møde den 26. januar 2010 behandlet virksomhedens klage over Arbejdstilsynets afgørelse af 29. maj 2009. Arbejdstilsynet gav påbud om, at virksomheden skulle bruge indstillelige mopper og egnede tekniske hjælpemidler til rengøring.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejds miljøklagenævnet er enig med Arbejdstilsynet i, at virksomheden skal bruge indstillelige mopper og egnede tekniske hjælpemidler til rengøring.

Nævnets afgørelse skal efterkommes senest den 26. april 2010.

Tilbage melding skal ske til Arbejdstilsynet senest den 3. maj 2010.

Arbejds miljøklagenævnet fastholder således Arbejdstilsynets afgørelse af 29. maj 2009.

B E G R U N D E L S E

Vedr. brug af indstillelige mopper.

Arbejds miljøklagenævnet finder ud fra en konkret vurdering af de beskrevne forhold, at virksomhedens ansatte ved rengøring af trapper og gulve skal bruge mopper med mulighed for indstilling af skaftet i forhold til den enkelte medarbejders højde.

Klagenævnet finder, at arbejdet med moppe ved rengøring af gulve og trapper er unødigt belastende for ryg og skuldre med risiko for skader på kort og langt sigt, fordi de ansatte ikke kan indstille moppeskafterne til deres egen højde/ til den konkrete arbejdsopgave. En forkert højde på skaftet medfører fx foroverbøjning af ryggen og unødigt belastning af arme og skuldre.

Klagenævnet lægger vægt på, at den pågældende medarbejder/hans afløser er beskæftiget med mopning af trapper og gulve i 8 timer om dagen i 3 dage om ugen, og at de ikke har andre rengøringsopgaver indenfor denne arbejdstid. Der er således tale om en vedvarende og ensidig belastning af den ansattes ryg, arme og skuldre.

Vedr. brug af egnede tekniske hjælpemidler til rengøring.

Arbejds miljøklagenævnet finder ikke, at det hjælpemiddel, der blev anvendt ved arbejdet med gulvvask i kantinen på virksomhedens arbejdssted i [sted udeladt], var egnet og tilpasset til det arbejde, der skulle udføres.

Klagenævnet finder, at en rundmoppe/minimoppe ikke er det bedst egnede tekniske hjælpemiddel ved vask af gulv i kantine og køkken.

Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at antallet af bevægelser (fx ottetals bevægelser) skal begrænses mest muligt for den enkelte medarbejder, således at den samlede belastning af medarbejderens skuldre, arme og ryg begrænses.

Nævnet lægger ved vurderingen endvidere vægt på, at der vaskes 200 m² gulv en dag om ugen, og at der de øvrige dage vaskes ca. 45 m² gulv pr. dag, og at der således ikke er tale om rengøring af et ubetydeligt areal.

Til det i klagen anførte, om det urimelige i, at virksomheden på grundlag af påbuddene ikke mere kunne få en grøn smiley, men kun en gul, skal nævnet bemærke, at klagenævnet ikke har kompetence til at afgøre dette spørgsmål, fordi det vedrører Arbejdstilsynets myndighedsudøvelse. Klage over Arbejdstilsynets myndighedsudøvelse skal rettes til Direktøren for Arbejdstilsynet.

R E G L E R

Ved afgørelsen har Arbejds miljøklagenævnet anvendt disse regler:

Om arbejdets udførelse:

- § 38, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005
- § 4, § 7, stk. 1, § 10, 1. afsnit, og § 17, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse.

Om anvendelse af tekniske hjælpemidler:

- § 4, og § 5, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler.

Om Arbejdstilsynets hjemmel til at give påbud:

- § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 1395 af 27. december 2008.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de dokumenter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet, samt mails af 22. juli 2009 fra virksomheden, brev af 4. august 2009 fra Arbejdstilsynet til Arbejds miljøklagenævnet, brev af 4. august 2009 fra Arbejdstilsynet til virksomheden, mail af 19. august 2009 fra virksomheden til Arbejds miljøklagenævnet, sekretariatets kontrorapport af 24. august 2009 og 8. januar 2010 og mail af 11. september 2009 fra en af virksomhedens medarbejdere til Arbejds miljøklagenævnet.

På klagenævnets vegne

[navn udeladt]

fuldmægtig

Kopi til:

Arbejdstilsynet

Virksomheden [navn udeladt]

Att.: De ansatte/sikkerhedsrepræsentanten

Afgørelsens retlige grundlag fremgår af de følgende sider.

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 1395 af 27. december 2008

...

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

...

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejdets udførelse, bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004

...

Kapitel 2

Planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet

§ 4. Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detailløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal

det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

...

Kapitel 3

Arbejdets udførelse

Almene krav

§ 7. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de fysiske, ergonomiske og psykosociale forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Stk. 2. ...

§ 10. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres:

- 1) At udformning af arbejdspladser, inventar, tekniske hjælpemidler samt valg af arbejds- og produktionsmetoder så vidt muligt passer til de personer, der skal benytte disse.

...

Særlige krav

...

§ 17. Unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås. Belastningen under arbejdet skal derfor være så lille, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjælpemidler nr. 1109 af 15. december 1992

...

Kapitel 2

Almindelige bestemmelser

§ 4. Anvendelse af tekniske hjælpemidler skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

§ 5. Et teknisk hjælpemiddel, der anvendes ved udførelsen af et arbejde, skal være egnet eller tilpasset hertil, så anvendelsen er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig.

Stk. 2. Valget af et teknisk hjælpemiddel skal ske under hensyn til de forhold, hvorunder det skal anvendes, samt de risici, der måtte opstå ved anvendelsen af det pågældende hjælpemiddel.

Stk. 3. Ved efterkommelsen af gældende krav vedrørende anvendelsen af et teknisk hjælpemiddel skal der i fuldt omfang tages hensyn til den pågældende arbejdsplads og til arbejdsstillingen under anvendelsen samt øvrige ergonomiske forhold.

Stk. 4. Såfremt anvendelsen af et teknisk hjælpemiddel desuagtet indebærer risiko for sikkerhed og sundhed, skal denne imødegås med egnede foranstaltninger, som f.eks. afskærmning, udsugning og særligt sikkerhedsudstyr eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler, der sikrer en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig udførelse af det pågældende arbejde.